

چطور در دام دروغهای رسانهای راه پیدا نکنیم؟

13 آبان، 1402 - 14:20 akbari

بی شک یکی از راهها، همان «پرورش تفکر انتقادی» است و راه دیگر «کسب سواد رسانهای». سواد رسانهای (Media Literacy) در تعریف بسیار کلی؛ عبارت است از یک نوع درک متکی بر مهارت که براساس آن، میتوان انواع رسانها و انواع تولیدات آنها را شناخت و از یکدیگر تفکیک و شناسایی کرد. این درک و سواد به چه کار میآید؟ سواد رسانه میتواند به مخاطبان رسانها بیاموزد که از حالت انفعالی و مصرفی خارج شده و به معادله متقابل و فعالانهای وارد شوند که در نهایت به نفع خود آنان است. به سخن دیگر سواد رسانه کمک میکند تا از سفره رسانها بهگونههای هوشمندانه و مفید بهره‌مند شویم. در برابر موج هجوم رسانها و شبکههای اجتماعی، بهترین راهحل "قویشدن و پوششدادن نقاط ضعف" است؛ چون اگر چنین دشمنانی در عالم، تعریف نمیشدند، هیچگاه انسان زحمت رشد و پیشرفت و تعالی را به خود نمیداد.

آسیبهای فردی و اجتماعی، سبب زندگی مدرن را بدون تردید با هر چه گسترده شدن زندگی دوم (Second Life) و نفوذ آن در جریان زندگی فردی و اجتماعی بیشتر خواهد کرد که نمایش داشتهها و زیباییهای زندگی شخصی، با حذف دردها و رنجهای آن-که بخش جداییناپذیر زندگی هر انسانی است- بیننده این صفحات مجازی را با واقعیتی گزینشی مواجه کرده و در تونل اطلاعاتی جهتمندی، فرو میبرد. اگر سازوکارهای زندگی دوم را، دشمن سلامت خانواده و اجتماع بدانیم، همانند هر دشمن دیگری، این دشمن نیز خاصیت مقوی دارد. خاصیت مقوی دشمن، آن است که هیچگاه نخواهد توانست سبب آسیب سازوکاری سالم و قوی شود و موفقیت او در گرو ضعفهای قربانی است! یکی از اهداف اصلی سواد رسانهای، این است که استفاده مبتنی بر آگاهی و با فایده از سپهر اطلاعات را تأمین کند. هدف سواد رسانهای در نخستین گامهای خود، تنظیم یک رابطه منطقی و مبتنی بر هزینه فایده با رسانهاست. ارتقای آگاهی نسبت به رژیم مصرف رسانهای، و یا به عبارت بهتر، تعیین میزان و نحوه مصرف غذای رسانهای از منابع رسانهای گوناگون که در یککلام همان «محتوای رسانهاست».

تجزیهوتحلیل اجتماعی، سیاسی، اقتصادی رسانها که در نگاه اول قابلمشاهده نیست، در دنیایی که رسانها بر ما احاطه دارند و ما زیر بمباران اطلاعات قرار داریم، سواد رسانه به ما کمک میکند که طعمه رسانها نشویم. اگر سواد رسانهای در جامعه ما رشد یابد، مطمئناً به همین راحتی خام حرفها و دروغهای رسانهای نمیشویم.

* (کارشناس علوم ارتباطات)

نویسنده:

[مهدیه سادات موسوی راد](#) [1]

دسته بندی مطالب:

[یادداشت میهمان](#) [2]

نشانی

منبع: <http://partosokhan.ir/content/%D8%A7%D8%B7%D9%88%D8%B1-%D8%AF%D8%B1-%D8%AF%D8%A7%D9%85-%D8%AF%D8%B1%D9%88%D8%BA%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%B1%D8%A7%D9%87-%D8%B1%D8%B3%D8%A7%D9%86%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%B1%D8%A7%D9%87-%D9%BE%DB%8C%D8%AF%D8%A7-%D9%86%DA%A9%D9%86%DB%8C%D9%85%D8%9F?page=42>

پیوندها

[1]

<http://partosokhan.ir/%D9%86%D9%88%DB%8C%D8%B3%D9%86%D8%AF%D9%87-%D9%85%D9%82%D8%A7%D9>

[%84%D9%87/%D9%85%D9%87%D8%AF%DB%8C%D9%87-%D8%B3%D8%A7%D8%AF%D8%A7%D8%AA-%D9%85%D9%88%D8%B3%D9%88%DB%8C-%D8%B1%D8%A7%D8%AF \[2\] http://partosokhan.ir/taxonomy/term/46](http://partosokhan.ir/taxonomy/term/46)